

їсти

Смажені кульбїти клоуна передпенсійного віку, точніше,
вже пенсійного віку (він старанно приховував це та фасад вже подерся)
тріпотіння слодких повік вранці
солодкий запах вчорашньої ночі
і запах тебе
що він мене просто на шматки розриває
з того часу як я зустрів тебе
жити щонедень стає все цікавіше я вже навіть не
встигаю помічати як щоранку моя любов до тебе стає все більшою
я не стомлююся любити тебе
я вперше здивувався коли прокинувся без тебе як
раніше я міг бути без тебе це мабуть було випробовування
чи можливо підготовка
інколи до тіла липне думка страхітлива
що коли б я тебе не зустрів
тоді б я був повний бовдур і ще більше від того що життя своє прожив марно
моє призначення в цьому світі було зустріти тебе
інакше чому
я прокинувся вперше без тебе
неповний
я знаю ти завжди була зі мною
тепер я знаю що ти була зі мною завжди навіть тоді
коли я помилявся
я робив усе аби врешті прийти до тебе
без тебе я просто б задихнувся
інакше чому з тобою так легко ніби я знав тебе все життя

іноді ти стомлюєшся
іноді мені здається що я досі не навчився кохати тебе
я досі іду до тебе бо ти вічна точніше ти безмежна чи навіть не знаю як сказати
ти досконалість якої я тільки прагну досягти
і завжди відчуваю себе маленьким хлопчиком
з тобою у мене завжди все вперше
іноді я боюся що кохаю тебе неправильно
але я знаю
без тебе я просто помру

а потім ми дивилися телевизор аж поки він не помирав у нас на очах
чому ти не могла заснути потім
і чому не призналася відразу
я завжди боюся за тебе ти так мало говориш ти все тримаєш в собі
я тепер відчуваю себе повним бовдуром
я спав як убитий зрештою як завжди
я завжди хочу спати кажеш ти
про мене
і це правда я засинаю цілими днями
можливо мені варто звернутись до лікаря
але я боюся лікарів
мені страшно що вони проникнуть в моє життя

ще зовсім недавно ти була неповнолітня
в день твого народження
я їхав by the train
і хто б знав що я зовсім не можу без тебе
я щодня помирав
а в той день тобі виповнилося 18
і я помер в перший раз

2.

щоночі вони занурюються в телевізор
вони засинають там
гамір і кольорові сплески як маленькі фонтани крові
він працював би всю ніч
він би пропрацював цілісіньку ніч
коли б не я
той-хто-приходить-хто-занурює-все-в-темряву-остаточну
тепер ми не знайдемо вже виходу
нам тепер тут затишно
коли приходять спогад про той поцілунок що ти
дарувала колись я боюся пролити хоч краплю
його в порожнечу що нині мене оточила
нині оточила
нас
я помічав як ростуть не дерева – дівчата
я бачив як їх набрякали бруньки
чому ж я не бачив цього коли був молодший
коли міг зірвати з їх тіл перший зелений листок

зрештою
ти народила мене
хоч виношувала мене не ти
а годувальниця моєї домагалася зради
ти народила мене
я не знаю
хто з нас менше сміливий і як
власне моє народження сталося
як я почав читати власну долю
і чужі життя навспак? – питають у численних інтерв'ю
тепер коли я став знаменитістю мені так легко говорити й не говорити
однаково це мені тільки додає слави
і вже не одну я наставив на шлях віри
не одну з тих котрі не вірять що ти
і тільки ти
не всіх а тільки тих хто наважився прийти до мого дому при повнім Місяці
коли я віддаю данину і розмовляю зі своїм небожем
а кожен вітер у моєму саду дзвонить
у власний дзвіночок
все як і написано ви все це можете прочитати і це дійсно так
вони усі ідуть

і всі як одна смердять власним лайном
усім що вони за своє життя вивергали
це все лайно – їхня зневіра
це лайно живе воно мов звір прагне їсти
їжу котру вони поглинають не вірячи
про що вони думають вивергаючи цілі говерли
вони все своє життя переведуть на лайно
перекладено мовою лайна
зрештою
я позбавлю їх від усього цього
як вправний коханець позбавляє одежі
й пихи ми працюєм на різних фронтах
завзято
і коли ці жінки розчаровані виходять від мене
в їхніх грудях закипає весна

3.

але я сам не вірив
моє життя видавалося мені нудним і одноманітним
попри всі чудеса що оточували мене кожен день
моє життя було повне очікування старості
і смерті
будучи занадто безвольним
аби померти
я чекав доки помру

я думаю
те як я зустрів тебе
як я вперше побачив тебе і вперше побачив
що це ти
і мій перший несміливий крок
чи ти знала про все
даючи згоду на те
аби стати розрадою мого життя
його радістю і сенсом
власне стати моїм життям
чи ти знала про все це
даючи мені сказати якісь випадкові слова
даючи мені відповідь на них
у місці що було випадковим
у місці щодо якого я помилявся що можу тебе там зустріти

бо тебе не можна зустріти
тебе неможна віднайти чи прочитати в книзі
навіть в книзі живих чи мертвих
навіть в книзі трави
навіть в книзі води
в книзі вітру
навіть в книзі довгого й пронизливого мовчання
бо ти є
ти та що приходиш

це не призначення
при
значення
як призначення на посаду
це не важкий хрест для носіння
це мактуб
це гра котра є
бо ти є
ти котра приходиш

тоді був зимовий день але менше з тим
я не міг знати тебе
як не знають життя ненароджені
навіть коли вони помруть старіші за мене
навіть коли вони прочитають всі мої головні книжки
всі мої інтерв'ю
бо любов це мова якою кожен вчиться наново говорити до себе
навіть коли все життя слухати про це від інших

моя любов
моя трава
у котрій заблукав навіки
у котрій загубив слова
розплющив крила як повіки

розплющив очі як вуста
і цілуватися кортіло
в дощі й траві
де спала та
й слова
розгублено горіли

4.

навіть найближча людина
не упізнала б тебе
навіть найправдивіше дзеркало

і я тоді не впізнав
не впізнав і другого разу
я боюся прокинутись без тебе
так ніби тебе ніколи не було
навіть якби ми ніколи
не прокидались так близько одне від одного
як можуть опинитися тільки смертельні вороги

пробач мені що я
тільки прикра людина з обличчям як дощ
з душею як трава
пробач
коли б не ти

чи навіть коли б не випадковість
бо ти знаючи все
знаючи се ти жила б усе життя при мовчанці
ти звикла ховати все в собі
як у труні
у тебе була лиха матір
ти прожила б усе життя знаючи
коли б не ті випадкові слова
бо слова завжди випадкові
як убивці

якби не той зимовий вечір
якби не та зимна Дорога
не ті слова
бо слова завжди випадкові
як двері за якими чекає янгол
не ті двері
випадкові як слова
я ніколи б не впізнав тебе
я б ніколи не дізнався про тебе
хоч міг бачити тебе ще мільйони разів

тепер можна забути навіть про це

5.

та хіба моя любов – це не мій егоїзм?
не моя прагнення всюди повторювати себе на
всякий манір
не маньєризм тіла? з якого я себе повсякчас складаю?

співець виспівує себе
кінорежисер, що нікого, крім себе, не допускає
у царину фільму
блюзмен продає душу
але коли на перехресті встромити ніж
в один із тих багатьох маленьких смерчів
що переставляють речі в нашому житті
лезо буде заюшене кров'ю
хіба то не моя кров?

один автор, що проникливо
пронизливо і ностальгійно
описував приниження своєї молодості,
досягаючи ефекту,
коли усім іншим
теж хотілося цього
один з авторів згадував юнаків
поетів, що приховували у власних віршах
спогади
особисте, про котре здогадувались
як про гріх

він казав –
кому потрібен цей мотлох
кому він був потрібний
і кому він потрібний тепер
цей мотлох

співець виспівує

нажаль, це вже стара пісня
чи не кожен критик
той, хто дивиться збайдужіло у вікна будинків навпроти
де старіють коханці
усе старіють
він співає пісню про їх тіла
про егоїзм їх тіла
він
не бачить їх золотого сяйва
не чує їх
натхненної пісні
і не почує ніколи
збайдужіло дивлячись у вікно котре
вже мало кого цікавить

назавтра він прийде пити мою каву
і дивитись на мою жінку
і дивитись повз
величне письмо
і золоте сяйво
і усі крапки над і

ви, ті хто читаєте мої численні інтерв'ю
краще завчіть всі мої вірші напам'ять

краще подивіться на мої фото
їх небагато
краще ідіть за жінками,
що переходять річку
у ніч
що приходить за певен час після повного Місяця

все, як написано

коли актор помирає на сцені, перед вами
перед тими, що дивляться повз
і читають позаяк
і слухають здебільшого
ви кажете він помирає як повія
як собака
а він плює на ваші обличчя
вашою кров'ю

він сміятиметься з вас
тому краще нічого не читайте

це однаково додасть нам слави

а ти, що чула мою першу осінь
і знала мою першу жінку

своєю пристрасстю ти вибивала мені зуби
якими я міг вчепитись за світ
ти розтрощила мене

але я ніколи не хотів бути дзеркалом
навіть найщирішим із дзеркал

6.

іноді я сам собі видаюсь жорстоким
можливо, хтось добачить
щось собаче
у всіх моїх словах, сказаних з таким пієтетом

хіба я не знаю, що кажу?

але я нічого не мушу казати, більше того
ніхто властиво не наділяв мене таким правом
мова – це анархія, що пожирає нас щодня
доки ми дивимось ті-ві
миємо посуд
поки ми кохаємось
спимо
поки нам видно сни які можна розказати
мову, що пожирає, не можна знищити в собі
зате її можна вилити на інших
найулесливіші слова – як лайку, як бруд
скинути з себе мову, як старий мотлох
тільки якщо ви маєте тіло
чи зможете його показати

мова оголює вас, але мова
викривлює
насправді мова не знає жодних правил
це бій без правил

(жертва обирається серед глядачів)

бути голим без мови,
бути нікчемою,
бути хтивим упирем,
бути ганчіркою,
бути завідомо мертвим

мертвим тілом на цнотливому снігу, що убирає подвір'я
і перелоги
спати вічним сном

і вічно хропіти

чи не це так поєднує вас, читачі,
ті що не можуть викидати лайливі слова
ті що ховають в собі власну слину, сперму і кров
ті що гнуть спину
над книжкою котра їм не потрібна
над мотлохом
проливаючи сльози
коли ви ріжете собі вени
з вас витікають сльози
а інше ви приховуєте в собі
сльози що тхнуть ваніллю
сльози полегшення і замилювання
сльози застиляють вам очі
вони зрошують ваше вірне хропіння
ви такі замиловані
ви можете розчулитись від будь-чого
вас розчулює усе підряд
ви всім користуєтесь
ви ідете будь-якими словами, землями
навіть
ви ідете повз будь-які дороги
на шкіряному шнурі мови
ви чуєте навіть коли спите
ви знаєте як це відчувати ритм її батоба

чи в цьому є щось собаче?

насправді ви нічийні, мої читачі,
ви ніхто

за що ж я так люблю вас?
за що?

пощо я очищаю вас
злістю
пощо я наповнюю вас заздрістю і зненавистю до письма
я загіджую вас
бо я лише слабка людина
людина з обличчям як дощ
повна трави
повна колись трави

я говорю до вас
але я кажу вам слова ненависті
я говорю до вас
зневажаючи
як той,
хто кохатиме вас завжди

але я задаю собі дуже багато запитань

7.

інакшими словами
я навчився любити людей
навчився любити ближнього, як і дальнього
чужих людей
коли покохав людей

коли я обімаю тебе
я готовий обійняти ще багатьох людей
і серед них багато мені незнайомих

часом вони приходять до мене
і тоді я ввічливо їм усміхаюсь
вони розпитують мене,
вони замальовують і фотографують
вони прагнуть бачити мене у всій красі
вони хочуть знати запах моєї ночі
вони хочуть знати який у мене тиск
і чи не містить моя сеча чогось такого
вони хочуть знати всі мої травми
обмацати всі мої шрами
вони розглядають мене,
як розглядають мої численні нагороди

нехай, я також радий їх бачити
я радий їх бачити
коли заходжу в тролейбус
чи коли вони наповнюють моє житло
коли я не пишу книги
і не маю книги аби почитати
я читаю їхні життя
я дивлюсь на кожного з них
про ці життя нема чого розповісти
і саме тому ці історії
повні чуттєвості, повні життя

вони мовчать, ці історії,
і тільки інколи я змушую їх говорити
мовою власного сорому
тоді вони говорять цілими годинами

але нехай собі говорять,
бо їм таки іноді кортить

є ще й інші
такі давно заявили, що я помер
є такі що прочитали всі мої твори
і сказали, що я помер
вони сазали це моїй матері
моїм дітям вони також сказали це
вони склали реєстр усіх сказаних слів

не рахуючи інтерв'ю,
бо це несуттєво

вони розпанахали мою мову,
мою матір
і моїх дітей

краще вони б розпанахали мого батька

та хіба ж їх станеться на щось таке
вони ніяковіють від отриманих результатів

всі вони намагаються пізнати тебе
але ідуть хибним шляхом

8.

а моя мати зібрала усі інтерв'ю
у ній лежить перше слово, яке я написав
і вона знає, яке з моїх слів написано вашою,
я яке моєю кров'ю

я читаю вас,
бо вас можна побачити всюди
і всюди прочитати без найменшої заслони
навіть в книзі живих і мертвих
в книзі вітру й води
і у книзі вечірнього зимного лісу

такими книжками як ви
живляться вогнища

моя мати збирала усі мої улесливі слова
усі мої улесливі пісні
але вона не розчулилася од жодного слова
бо вона щонаочі зрізає траву,
що росте на моєму подвір'ї
моя мати збирає усе, що належить мені

вона краще за мене розповіла б кожне з моїх слів

вона вимиває своє тяжке від прожитих ночей волосся
мова її оголює
але не може її обікрасти
бо її кров'ю теж написано багато слів
багато з моїх слів написано моєю кров'ю
і коли б не ви
вона б не мала такого розкішного волосся
такого чорного, як мої улесливі слова

ви усі хотіли б потрапити до неї
бо вона знає найбільше з моїх падінь
і саме вона
так багато розповіла б вам про моє дитинство
але ви не знаєте її адреси
де її дім
де вона сидить на терасі
і щодня п'є свою каву
так, ніби це її єдине заняття в житті

9.

та якось я помітив,
що можу згадати надто багато подій і станів
хоч мене завжди бентежили цифри
мене взагалі бентежили усякі дрібниці й окрім цифр
цифри – це букви,
бо вони входять до числа букв
і я не міг збагнути
для чого мені слід запам'ятовувати
окремі цифри
коли я знаю як їх намалювати

менше з тим
дещо я таки пам'ятаю
я пам'ятаю кожне сказане мною слово
і все, що трапилось зі мною за життя

не важливо, про що я говорив
важливо те, що я знаю кожне з моїх слів

а ще
я пам'ятаю пахощі нашої ночі
вони мов кущ виростають з написаного чорним
вони витікають
я навіть можу дозволити іншим
торкатись до них
бо коли я ховав би їх від інших
то мусив би сховати й від себе
краще вже приходьте

ви навряд чи повторите моє відкриття
ви не помітите моєї любові до того, що пахне
ви подивитесь повз дерево,
що виросло у вас на очах
воно пахне всім

хтось сказав, що музика не має запаху
то мабуть був якийсь зіпсутий музикант
все має свій запах
і коли я можу пізнати на запах людину,

котрої не бачив невідь скільки років і не бачу тепер
хіба я не пізнаю джаз на запах?

так пахне музика,
тах пахне тільки джаз –
він пахне інакше, ніж той, про кого я співав у своїй повісті
мов Елла
він пахне інакше, ніж хода перехожих, котрих я бачу щодня
інакше, ніж мій дим, що поріс зеленою ряскою
він пахне не подібно до жіночих грудей, хлібу,
голосів минулого, і того, що нам привиділося в сні
він пахне особливою музикою

а твій запах –
то музика, яка розриває мене на шматки

10.

так ніби для того, аби опанувати мене,
оволодіти мною, варто лише звести мене до мовного рівня –
і вигонити зі сказаних речей

це було урочисте вигнання
барокове пересичення
і було це свято екзорцизму,
його найпишніший екстаз

то було вигнання і спокуса
то були часи непевні
як луна найтихішого голосу
здавалось, проминули роки, багато років, а я
так само лишався на місці
кожен крок, який я собі уявляв, все, що за ті роки намислив собі
і все, що вдалося намислити іншим –
виявилось манною,
отрутою для спраглих
мені лишилися тільки прокляття –
найвишуканіші й найпрекрасніші з тих, які мені доводилось слухати
на свою адресу
з них я зробив сад,
і там інколи міг забути сам себе
а що ж решта проклять?
я їх роздав тим, кого не надто цінував,
а все таки нікого за життя не вбив,
крім безлічі комарів та іншої мушви,
бо я таки слабка людина

мене заганяли
та я не хотів бути агнцем
і тоді всі полишили мене

це надзвичайне почуття

це дике почуття
жити без зашморга
і мати при собі лиш канчук язика, аби
відганяти вже власних звірів
то були чудесні часи
вони пішли геть з мого життя всі до одного,
і тоді я спалив свій щоденник –
бо ніхто не міг принизити мене його читанням
саме тоді я навчився слухати
а говорити я вмів завжди
я говорив до вас усіх ще в утробі,
і то ваші проблеми, що ви не почули мене

та все ж
ніхто не спалив жодної моєї книги
ніхто не кинув каменя у мою матір

саме тоді мене вирізали зі шкіри мого часу
саме тоді мені сказали, що я мотлох
саме тоді мене спокушали
мене батожили спокусами
і щоранку я прокидався весь у власній слині,
яка ледь не перетворилася на ріку
тоді б вона потопила світ і моє місто
та добре, що цього не сталося

воно боялося мене і хотіло мене позбутися,
котрого я плекав
і про котрого я гадав, що йому потрібен час

я дав йому той час
бо саме тоді я був янголом

але тоді я не зустрів тебе

11.

сьогодні я зрозумів
що таке страх

страх коли ти мовчиш і нічого не кажеш
і коли я поставив собі запитання: чи пішов би я на приниження
я вирішив: так,
я пішов би на приниження,
коли б це було потрібно
для того, аби ти залишилась зі мною

аби ти завжди була поруч
не вір тим
що приходять до тебе хибним шляхом

не йми віри словам їх
бо ріка пересохла в них

страх
залишитись без тебе
більш гидкий ніж стояти на колінах
він прилипає до тіла мов мокра від поту сорочка
чи страшний сон,
мара

ні,
не йди від мене
не йди від мене ніколи

бо навіщо тоді я на світ цей з'явивсь?
чи тільки граючись
ті, що над нами
зводять примхливі палаци стосунків
аби їх вітер руйнував?

ні,
не це запитаю
у кожної комашки

не з цим прийду до трави
і до річки

я запитаю:
звідки ти прийшов, мій страх?
тяжкий, як ніж в животі
як камінь в оці
чи срібляк на язиці
хто ти?

і якщо це не я сам виліпив цього привида
схожого на мене
я більше не буду боятися,

бо ти –
стежка весняна в траві,
яка веде до води і мовчить,
коли кохає того, хто по ній іде

12.

чи можна любити так мало, як я?
чи можна цілувати так неправдиво?

здається, це від того

що я заховався за власною слабкістю
а вона – тільки слова,

як і слова любови,
тому моя любов така слабка,
коли про неї говорити

слова – омана, солодка, наче вранішній сон
слабка, наче твій запах на місці, яке ти щойно полишила
пробач мені моє говоріння
бо це говоріння немовляти
я вчитимусь мовчати

я вчитимусь кохати мовчки –
а до цього не звикнути ніколи

хоч якою б ти не була вранці
навіть через тисячу вечорів
я любитиму тебе

тому пробач,
коли я щось скажу тобі
бо важко мовчати тисячу ночей

навіть коли знаю я, що голос –
це клітка

13.

співати тебе так солодко
так несамовито

співати тебе солодко
ти мій скарб
моє золото
та можливо ти навіть не знаєш за всі ці роки
як вчора у тебе раптом закохався
як я втріскався в тебе тисячу років тому

ми всі живемо жартома
щодня
а інколи сказати було б варто
слова предвічного знання
слова
смертельного загарту
а часом
входячи в шатро
метро чи дім чужий, порожній
шепоче кров
усе нутро
агов
спинися подоржній
катренів ріж картон
продай
слова мов душу

між словами
мовчання прийде ж бо вода
й тебе не буде поміж нами

14.

а час все минає

він відштовхує нас не впівсили
він відшаровується від нас

все, що ти можеш згадати –
це минуле

що можна згадати –
згаяне

я згадую – я втрачаю можливість тут-і-тепер
я віддаю те, що маю за те,
що колись було моїм
чи мені так тільки здавалось

на щастя, я ніколи не згадаю, як тебе кохав
бо я кохаю тебе завжди
я міг би згадати твої слова, придбані ціною зусиль
твої погляди, твої поцілунки
і я можу їх забути
я забуваю легко, мов спалене
та я ніколи не пам'ятаю що колись кохав тебе
і тому ти завжди зі мною
тове кохання у мене на вустах
моє кохання до тебе – це кожен мій подих – це моє життя

а час все минає
і чим більше його залишається позаду
тим менше хочеться озиратись
і я тікаю від тепер щоб не потрапити в колись
ти бачиш, як мало книжок я написав
як мало я маю власних портретів і карток?
мені щастить – нещадне око об'єктиву виявляє щодо мене неприпустиму
поблажливість
це гуманізм у розумінні машини
отож камера лиш ковзає по мені
та подивіться – моє обличчя рідко виринає на загальних кадрах, на тих, що фіксують
якусь історію
моє обличчя що з нього як із книги я вчитую чи не кожен свій вірш
поночі
коли починаю впізнавати у собі твої риси
моє обличчя як дощ

а час нас хоче привчити до пройдешності і минущості
до незначущості

до заперечення себе
сьогодні ми разом
а завтра? – хто знає...
та час то надто дріб'язково коли ми разом
чи мені не байдуже чи прийде завтра чи це сьогодні
тепер присутність якого мене вражає і знічує
затримається в нас надовго?
в золотому сяєві все те незначуще
крім нас

я входжу до храму золотого